

Haja-asutusalueiden jätehuolto tienpitäjän näkökulmasta

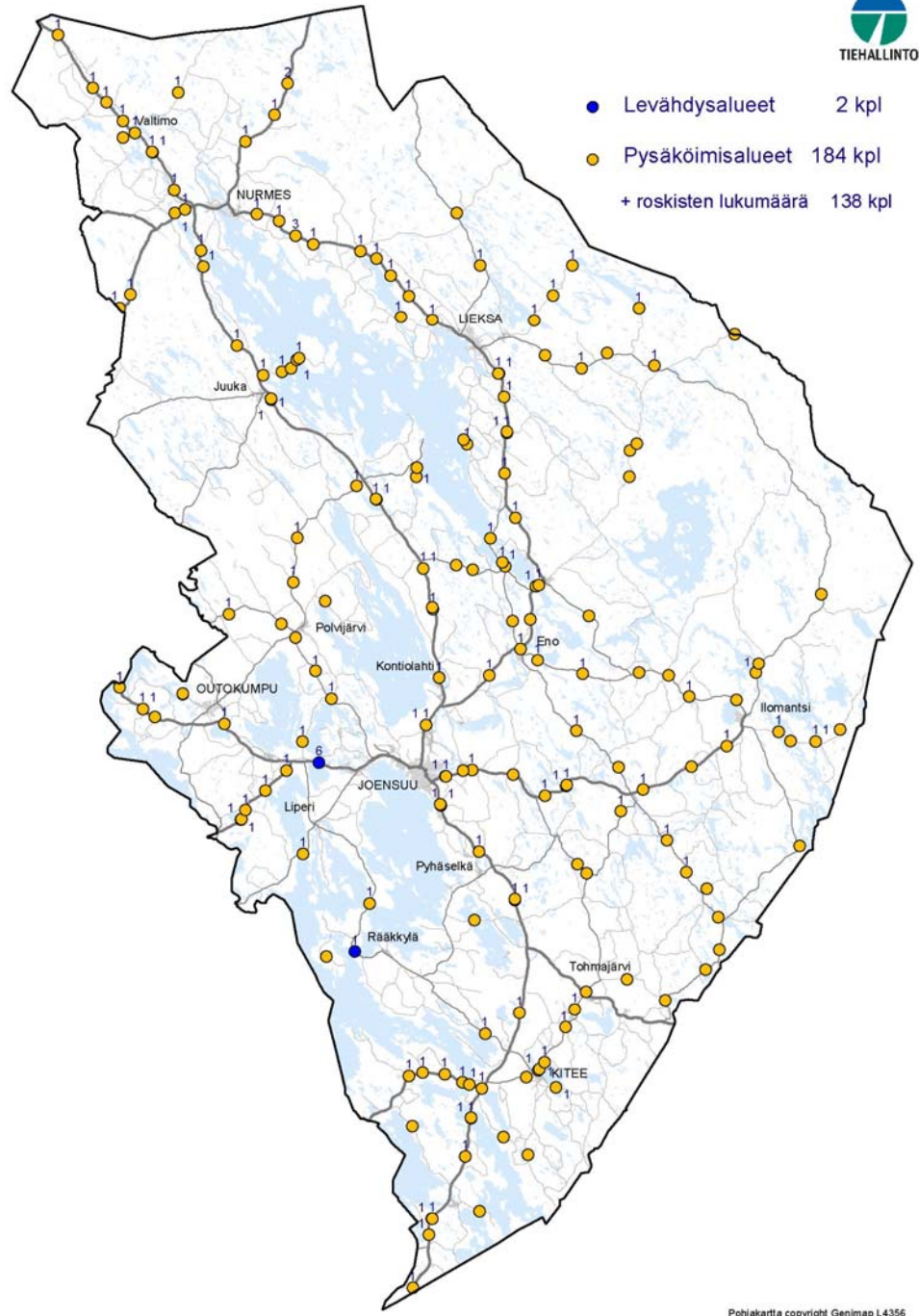
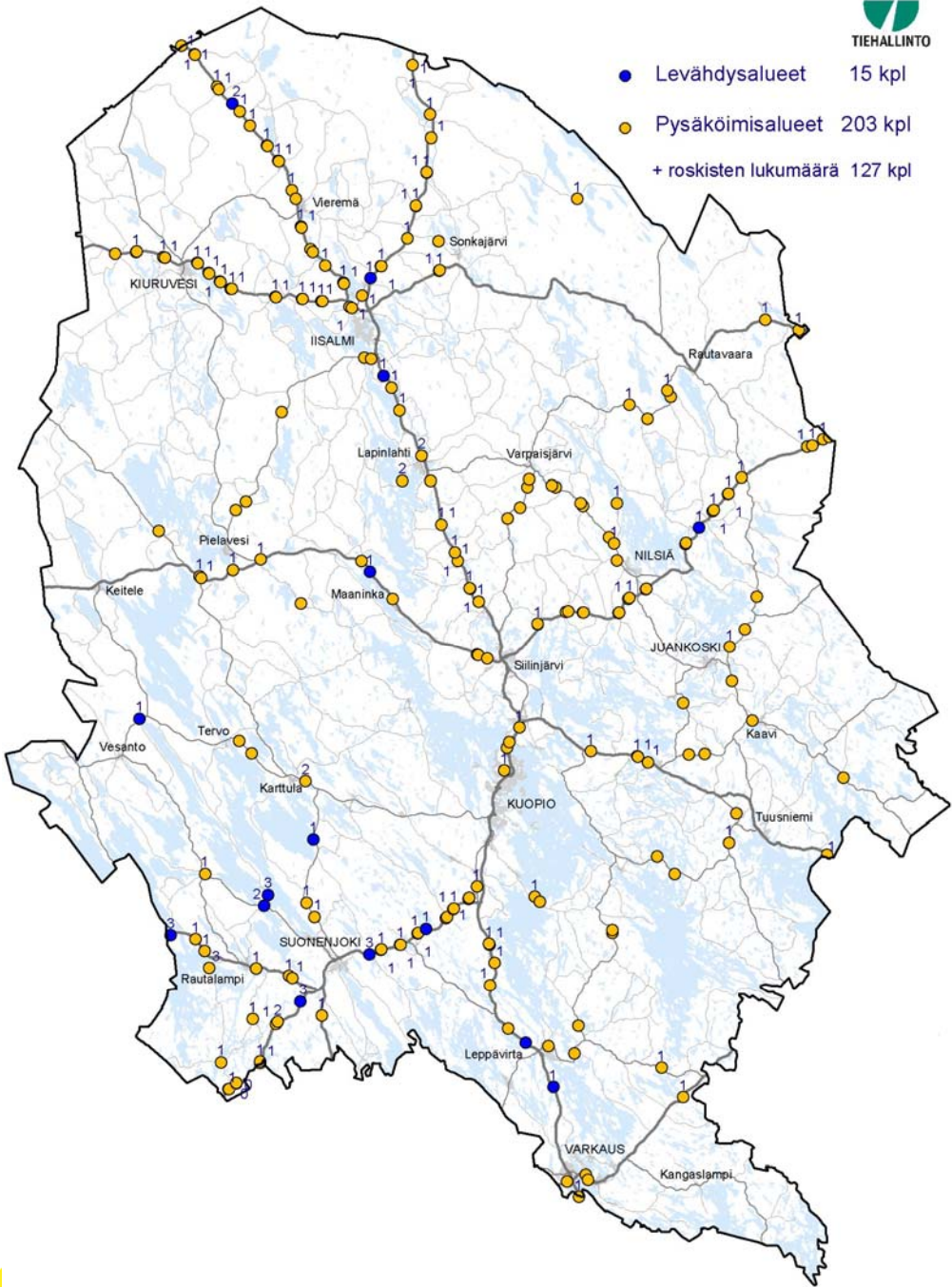
Haja-asutusalueiden jätehuolto -seminaari

2.2.2005 Kuopio

Ympäristövastaava Airi Muhonen / Tiehallinto, Savo-Karjalan tiepiiri

Levähdys- ja pysäköimisalueet ja niiden tarkoitus

- Tienkäyttäjän tienvarsipalveluihin kuuluvat Tiehallinnon ylläpitämät levähdys- ja pysäköimisalueet sekä yksityiset palvelut kuten huolto- ja palveluasemat
- Palvelujen tarkoituksena on varmistaa tienkäyttäjille mahdollisuus tilapäiseen pysähtymiseen ja virkistäytymiseen
- Levähdys- ja pysäköimisalueiden perusvarustukseen kuuluu jäteastia, joka on tarkoitettu tienkäyttäjien matkansa aikana syntyvien jätteiden keräämiseen
- Tiehallinnon ylläpitämiä L- ja P -alueita on koko maassa yhteensä lähes 2900 kpl
- Savo-Karjalan tiepiirissä L- ja P -alueita on yhteensä 404 kpl ja jäteastioita yhteensä 265 kpl

Teiden varsilta ja levähdys- / pysäköimisalueilta kerätyt jätemäärät v. 2004

Tiepiiri	Jättemäärä / tn
Uusimaa	474
Häme	775
Turku	949
Kaakkois-Suomi	823
Keski-Suomi	352
Savo-Karjala	1681
Vaasa	285
Oulu	1369
Lappi	646
Yhteensä	7354

Kuinka jätehuolto on järjestetty Tiehallinnossa?

- Yleisten teiden tienpitäjänä Tiehallinto vastaa alueellaan tienkäyttäjien matkansa aikana syntyneiden jätteiden keräyksen järjestämisestä
- L- ja P -alueiden hoito (myös jätehuolto) kuuluu hoidon alueurakkaan, jonka Tiehallinto ostaa alueurakan tarjouskilpailun voittaneelta urakoitsijalta
- Jäteastioista suurin osa on ns. syväkeräyssäiliöitä (pääosin 3 m³)
- Roskia kerätään myös teiden varsilta
- Astioiden tyhjennyksen, jätteen kuljetuksen ja kaatopaikkamaksujen vuotuisten kustannusten on arvioitu v. 2002 olleen koko maassa noin 2,5 M€, joka on siten pois muusta tienpidosta

Ongelmia

- Jäteastiat joudutaan tyhjentämään tiheimmillään kesäisin 2-3 kertaa viikossa, keskimäärin noin kerran puolessatoista viikossa. Talvella harvemmin
- Talousjätettä jäteastioihin kertyy paljon, noin 50 - 90 %
- Jäteastioista ja astioiden viereltä löytyy talousjätettä, kodinkoneita, renkaita, huonekaluja, rakennusjätettä, pahvia yms. romuajoneuvoja ja jopa ongelmajätteitä; esim. akkuja, öljyjä ja liuottimia
- Kaatopaikkojen lakkauttaminen ja jätehuoltomaksujen nostaminen näkyy L- ja P -alueille ja tienvarsille tuotavien kiinteistö- ja rakennusjätteiden määrän lisääntymisenä

Mitä voidaan tehdä?

- Kunnallisen jätehuollon edelleen kehittäminen erityisesti haja-asutusalueilla
  - **Alueilla, joissa kunnallinen jätehuolto on hyvin järjestetty yleisten teiden levikkeille tuotujen kiinteistöjätteiden määrä on vähentynyt**
- Lainsäädäntö (tuottajavastuu)
- Tiedottaminen tienkäyttäjille ja alueen asukkaille (yhteistyö kuntien kanssa)
- Jäteastioista luopuminen L- ja P -alueilta
- Eniten roskaantuvien L- ja P -alueiden sulkeminen

Tikkurilassa kantatien 45 varrella oleva Ilolan levähdysalue jouduttiin sulkemaan kesällä 2004 jäteongelman ja ilkivallan vuoksi

Tiehallinnon ja Suomen kuntaliiton sopimusmalli

(muistio 29.8.2003)

- Sopimusmalli koskee L- ja P -alueiden jäteastioihin tuotujen talousjätteiden **käsittely- kuljetuskustannusten jakoa**
- Sopimusmallilla ei ole mahdollista perustaa alueellista keräyspistettä tiealueella sijaitsevalle levähdys- tai pysäköintialueelle
- Ei ole kovin paljon käytetty, Kaakkois-Suomen tiepiirissä kokeillaan kahdella urakka-alueella
- Muistettava L- ja P -alueiden käyttötarkoitus

E-18 -tien jäte- ja roskaantumisongelmat välillä Helsinki - Vaalimaa

HANKKEEN TAVOITTEET

- Viranomaisyhteistyön kehittäminen jätehuollossa
- Tiehallinnon ja kuntien toimenpiteiden valmistelu E-18 jäteongelman ratkaisemiseksi
- Jätehuollon vaihtoehtomallien kehittäminen haja-asutusalueiden ja vapaa-ajan asukkaille

E18 hanke

Yhteenveto (jäteanalyysit / 2004)

■ Kaatopaikkajätettä	7.782 kg	64 %
■ kotitalouksista	4.175 kg	54 %
■ matkailijoilta	1.854 kg	24 %
■ yritykset (sopimus)	1.300 kg	17 %
■ yritykset (ei sopimusta)	380 kg	5 %
■ Energiajäte	2.100 kg	17 %
■ Muu jäte	952 kg	8 %
■ Pahvi	516 kg	4 %
■ Lasi / metalli	601 kg	5 %

E-18 hankkeen tulokset

- Seudullisen yhteistyön tiivistäminen ja organisointi
  - > kustannusvastuiden jako
- Jätehuoltojärjestelmien kehittäminen
- Tiedottamisen lisääminen ja monipuolistaminen
- Tekniset ratkaisumallit tukemaan jäteongelman poistamista